

Joxe Mari Iparragirre
(1820 Urretxu - 1881 Itxaso,
Gipuzkoa)

KANTARI EUSKALDUNA

Doinua: Gitarra zahartxo bat det

Neurria: Zortziko txikia (hg) / Lau puntuko txikia (ip)

Testuaren iturria: Euskal Kantutegia. Eusko Ikaskuntza

Kantu honetan Iparragirrek azaltzen du nola dabilen munduan barna, artista bizimoduan, gitarraz kantari.

Lehen Gerrate Karlista hasi zenean, 14 urterekin, soldadu sartu zen batailoi karlistan. Gerran hasi zen Iparragirre gitarra jotzen, kantuan eta bertsotan. Gerran bere gitarra zahartxoak eta kantu politikoez estatuetatik kanporatu zuten birritan: Frantzian 1848. urteko iraultzan parte hartu zuen eta, agidanez, barrikadetan "La Marseillaise" ereserkia kantatzeagatik, Napoleon III.aren gobernuak Frantziako lurraldetik kanpo ezarri zuen, arriskutsua zela-eta. Espainian 1855ean gobernari liberalek estatutik kanporatu zuten, bere jarduna arriskutsua zela iritzita.

Munduan barrena ibili izan zen bere bizialdi guztian: Madrilen, Frantzian, Suitzan, Italian, Alemanian, Londresen eta Ameriketara izan zen. Buenos Airesen (Argentinan) bizi izan zen urtetan, han ezagutu zuen andre gipuzkoar batekin ezkondu.

1878an itzuli zen Euskal Herrira. Omenaldi asko egin zizkieten arren, guztiz pobre bizi izan zen hil arte. Kantu honetan islatu zituen desira guztiak bete zituen halere.

"Gernikako Arbola" euskal ereserkia Iparragirrek egin da, 1853an; badu "Gitarra zahartxo bat det" doinuaren traza.

1 Gitarra zahartxo bat da
nerezat **laguna**
honela ibiltzen da
artista **euskalduna**.
Egun batean pobre
beste batez **Jauna**
kantari pasatzen det
nik beti **eguna**.

2 Nahiz dela Italia
orobat* **Frantzia**
bitan bilatu det
anitz **malizia**...
Ikusten badet ere
nik mundu **guzia**
beti maitatuko det
Euskal Herria!

3 Jaunak ematen badit
neri **osasuna**
izango det oraindik
andregai bat **ona**
hemen badet frantzes
interesa **duna**...
Baina nik nahiago det
hutsik **euskalduna**.

4 Agur Euskal Herria
baina ez **betiko**
bost edo sei urtean
ez det **ikusiko**...
Jaunari eskatzen det
grazia **emateko**
nere lur maite hontan
bizia **uzteko**.

orobat = era berean

